

Sociaal herstelplan na(ast) corona

oktober 2021

Sociaal herstelplan na(ast) Corona

Datum	7 oktober 2021
Titel	Sociaal herstelplan na(ast) corona

Inhoud

1	Aanleiding	3
2	Sociaal Herstelplan Corona Zwolle	4
	Korte terugblik	4
	Blik vooruit	5
	Versterken van de Sociale Basis	7
3	Lokale steunpakketten	9
	Proces uitwerking samen met de stad	10
	SZW: Re-integratie deelname arbeidsmarkt	11
	Inburgering re-integratie arbeidsmarkt	11
	Armoede en Schulden	12
	OCW: Nationaal Programma Onderwijs	13
	Perspectief Jeugd en Jongeren	15
	Jeugd corona compensatie	16
	Herstel met de stad	16
4	Managementsamenvatting	18
	Bijlage 1 Totaal Financieel Overzicht	20

1 Aanleiding

We hebben nu al ruim anderhalf jaar te maken met de gevolgen van een pandemie. De impact hiervan op de Zwolse samenleving is groot.

De effecten van Corona en de daaruit volgende maatregelen zijn goed merkbaar en laten hun sporen na op onze inwoners. De lockdowns en de anderhalve meter maatregelen leidden tot minder fysieke contacten en hebben gevolgen voor de dagbesteding, school, stages, mantelzorg en gezinnen. We zien dat de eenzaamheid bij een deel van onze inwoners is toegenomen. Daarnaast zijn er zorgen over werk en inkomen. De maatregelen hebben grote sociale, maatschappelijke en financiële gevolgen zowel voor inwoners als organisaties en bedrijven.

De afgelopen periode hebben we ook de veerkracht en creativiteit gezien van Zwolle. Veel inwoners en partners hebben extra inzet gepleegd om kwetsbare inwoners te steunen. Zowel voor ouderen als jongeren zijn diverse initiatieven ontstaan om elkaar te kunnen ontmoeten en te steunen. Zoals bijvoorbeeld jongeren die boodschappen haalden voor ouderen. Ook organisaties weten elkaar te vinden en gaan samen aan de slag zoals bijvoorbeeld de samenwerking binnen het onderwijs met als resultaat het project "Lock down, open up".

Het blijven onzekere tijden maar we zien toch dat we in een nieuwe fase komen. Nu de vaccinatiegraad toeneemt wordt langzamerhand weer steeds meer mogelijk.

De verwachting is echter dat ook de komende jaren een groter beroep op ondersteuning gedaan zal worden door de negatieve effecten van corona en de gevolgen van de bijbehorende maatregelen, zoals psychische klachten, achterstanden in onderwijs en toegenomen eenzaamheid.

Het staat vast dat de maatschappelijke effecten nog lang merkbaar zijn.

In deze nota nemen wij u mee zoals is toegezegd aan de Raad bij de behandeling van de PPN in juni 2021, met de inzet die wij de komende periode willen doen om de negatieve gevolgen van de pandemie terug te dringen met behulp van de hiervoor beschikbaar gestelde landelijke financiering.

2 Sociaal Herstelplan Corona Zwolle

Korte terugblik

De afgelopen periode is al veel gebeurd en heeft de nadruk vooral gelegen op continueren van zorg en ondersteuning binnen de geldende maatregelen:

- Zo is er samen met onderwijs en partners in de stad noodopvang georganiseerd.
- Hebben wij met aanbieders van jeugdhulp en Wmo afspraken gemaakt over de continuïteit van de financiering. Het gaat dan over meerkosten ten gevolge van de coronamaatregelen, de financiering van alternatieve vormen van zorg en compensatie van inkomstenderving door verminderde inzet, met als resultaat het zoveel mogelijk continueren van de zorg en ondersteuning (soms alternatieve vorm).
- Binnen de maatschappelijke opvang zijn aanvullende voorzieningen georganiseerd om de 1,5 meter regel te kunnen realiseren.
- Voor beschermd wonen geldt dat veel cliënten al in een eigen wooneenheid woonden. De 1,5 meter norm was daardoor makkelijker door te voeren. Op de begeleiding en dagbesteding is de impact van corona veel groter. Begeleiders hebben in plaats van persoonlijk contact telefonisch of via beeldbellen contact gehouden.
- Lock-Down Open-Up is een programma voor ouders leerlingen en mentoren. Het is gericht op het 'normaliseren' van situaties voor en van jongeren. Mentoren konden hun klassen voor opgeven via de campagne-site. Hier hebben we ingezet op weerbaarheid en veerkracht in het verlengde van Think Op School. In co-creatie met het onderwijs is na elke persconferentie per school samen gekeken naar wat wél kon. Dit heeft geresulteerd in lessen in allerlei soorten en maten. lessen live in kleinere groepen, lessen online, lessen in de aula. In gesprek met elkaar hebben we het gehad over onvoorziene situaties en hoe hiermee om te gaan. Door herkenning, het delen van ervaringen en informatie uit te wisselen vanuit experts hebben we de kern boodschap verspreid; "je bent niet de enige", "help elkaar", "bedenk als klas leuke dingen om deze periode door te komen" en "als het echt niet gaat, schroom dan niet om naar je mentor te gaan".
- Vanuit het Sociaal Wijkteam zijn er extra jeugd- en gezinswerkers ingezet in de ondersteuningsteams binnen het Voortgezet Onderwijs.
- Er zijn groepsgerichte veerkracht trainingen gegeven, door deze training leren jongeren goed om te gaan met psychische druk naar aanleiding van Corona en de sociale beperkingen daarvan.
- Er is subsidie beschikbaar gesteld om wijkaccommodaties en jeugd en jongerenorganisaties een financieel steuntje in de rug te bieden.
- Met de TONK en TOZO regelingen hebben we tijdelijk ondersteuning geboden aan inwoners die door de corona crisis en coronamaatregelen in financiële moeilijkheden zijn gekomen .
- Ook voor mantelzorgers is de afgelopen periode zwaar geweest. Dagbesteding en ontmoetings- en ondersteuningsactiviteiten hebben stilgelegen en/of in aangepaste vorm plaatsgevonden. Wij hebben onze partners de ruimte gegeven om binnen de

financiën creatief en flexibel te zijn om te kunnen doen wat nodig is. Dit heeft geleid tot andere vormen van ondersteuning

- In aanvulling op de door het Rijk beschikbaar gestelde TVS middelen (tegemoetkoming verhuur sportaccomodaties) waarin voor amateur sportverenigingen de huur werd kwijtgescholden, hebben wij 140.000 euro beschikbaar gesteld ten behoeve van een brede toepassing van deze regeling voor de partners in onze stad.
- Voor culturele instellingen is 1,4 miljoen beschikbaar gesteld om in noodsteun te voorzien. Een deel van deze middelen is gereserveerd in een post 'onvoorzien', zodat er ad hoc gereageerd kon worden op noodvragen uit het culture veld. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk gemaakt dat de evenementen sector extra gelden konden krijgen voor het aanpassen van de events. Het Stadsfestival heeft een bijdrage gekregen voor het organiseren van een podium voor jonge talenten, festival Unlimited heeft een fysieke editie kunnen draaien geheel op 1,5 meter afstand. Ook zijn er subsidies verstrekt of opdrachten gegeven voor producties van artiesten als Typhoon. Verder is er voor kleine culturele en creatieve ondernemers die buiten de beschikbare Rijksregelingen vielen, maar wel degelijk verlies van inkomsten hadden een impuls beschikbaar gesteld. Onder andere voor Art Pitch, Stichting Ateliers Zwolle, Cultuureducatie in de Zomer en het stimuleren van broedplaatsen (waaronder R10, Kattegat etc.). Diverse regelingen zijn uitgebreid, waaronder cultuur & kwaliteit en zaalhuur. Er is ook een impuls gegeven aan het Hybride Productiehuis. Het Hybride Productiehuis ondersteunt jong talent. Juist deze groep 'jonge makers' staan aan het begin van hun carrière. Om te voorkomen dat zij de sector verlaten is geïnvesteerd advisering over sponsor-/fondsenwerving, het verbreden van financieringsmixen en over publieksbereik. In het laatste geval gaat het voornamelijk over hoe je ook digitale middelen in kunt zetten om bijvoorbeeld te zorgen voor de 'beleving' van een concert.

Wij zien binnen Zwolle een veerkracht en flexibiliteit zowel bij onze inwoners als bij onze partners, waardoor we de afgelopen periode inwoners hebben kunnen blijven ondersteunen maar inwoners ook vooral elkaar hebben gesteund.

Blik vooruit

We komen nu in een nieuwe periode van de pandemie. De vaccinatiegraad neemt toe, en de maatregelen worden steeds meer losgelaten. We willen vooruitkijken en kijken wat er nodig is om de negatieve gevolgen van de pandemie voor onze inwoners te beperken.

We zien nu al dat de gevolgen van de coronacrisis ook op de langere termijn door zullen werken. We moeten dan ook de komende jaren werken aan het herstel van de gevolgen van de coronacrisis.

We constateren dat de maatschappelijke uitdagingen die al bestonden voor de huidige pandemie aan urgentie hebben gewonnen, zoals bijvoorbeeld bevorderen gezondheid, bevorderen kansengelijkheid, langer zelfstandig wonen.

Onze herstelstrategie bouwt daarom voort op de uitgangspunten van de ingezette transformatie binnen het Sociaal Domein.

Vlak voor de pandemie, januari 2020, is in de Hervormingsagenda Sociaal Domein vastgelegd hoe we aankijken tegen het Sociaal Domein op langere termijn en in welke richting we willen transformeren.

We zetten in op preventie voor onze kinderen en jeugdigen en stimuleren de sociaal emotionele ontwikkeling. We betrekken daarbij vooral ook de ouders en de leefomgeving met oog op de context waar onze jeugd in opgroeit. Dit doen we samen met onze partners in het onderwijs en jeugdzorg.

We willen bevorderen dat onze inwoners zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Dat doen we binnen de Hervormingsagenda door programmatisch te werken aan een sterke sociale basis, inzet op ambulantisering (zorg en ondersteuning dichtbij huis), versterken van de mogelijkheden om mee te doen en door het realiseren van tussenvormen voor wonen en zorg.

Deze transformatie en de gewenste beweging worden ook in onze overige reguliere en projectmatige activiteiten binnen het Sociaal Domein gestimuleerd.

De komende jaren betekent dat oog houden voor de menselijke maat, het sterker verbinden van sociaal en fysiek en oog voor de sociale impact die ontwikkelingen op andere gebieden hebben voor onze inwoners.

Bij de sociale ontwikkeling van de stad staat deze beweging vanuit de hervormingsagenda de komende tijd centraal. Daarnaast willen we de komende periode ook kijken waar extra inzet nodig is voor het herstel na corona.

Vanuit het Rijk zijn extra middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van incidentele investeringen om de negatieve effecten van corona tegen te gaan.

Onderdelen van deze extra middelen vragen om nadere invulling en samenhang met de reeds bestaande lokale inzet en bieden kansen om de beweging van de Hervormingsagenda naar de sterke sociale basis van een extra impuls te voorzien.

Wij willen deze middelen dan ook inzetten op basis van de behoefte die wij zien in onze stad¹ en de effecten van Corona, passend binnen en ondersteunend aan de beweging van de Hervormingsagenda waarbij we inzetten op de beweging van zware naar lichtere vormen van ondersteuning.

Wij zien dat als gevolg van Corona en de effecten ervan op de inwoners er een groter beroep wordt gedaan op individuele voorzieningen jeugd en de maatwerkvoorzieningen Wmo. Wij zien de financiële gevolgen hiervan terug in de reguliere uitgaven voor deze voorzieningen.

¹ De Rijksoverheid biedt in de sociale steunpakketten ten behoeve van het herstel na (ast) Corona de mogelijkheid om de middelen daar in te zetten waar de lokale situatie erom vraagt.

Vanuit de Hervormingsagenda zetten wij in op het versterken van de sociale basis. De sociale basis bestaat voor het grootste gedeelte uit mensen die voor zichzelf en elkaar zorgdragen en met elkaar een gemeenschap vormen. We willen vooral inzetten op het versterken van deze kracht om hiermee een extra vangnet te bieden voor kwetsbare mensen.

Het kan dan gaan om het regulier aanbod dat om die reden (nog) inclusiever en toegankelijker moet worden voor kwetsbaren. Zo werken we aan het tegengaan van tweedeling en aan inclusiviteit. Het gaat ook om de verschuiving van individueel naar groepsaanbod. De rol van (professionele) ondersteuning is dan om dat te stimuleren, om mensen toe te leiden tot dit aanbod, en initiatieven en activiteiten met elkaar te verbinden. We willen hierbij ook ruim baan bieden voor inwonerinitiatieven en sociaal ondernemerschap.

Door nog meer te investeren in de Sociale Basis zetten wij in op de beweging van zware naar lichte vormen van ondersteuning en daarmee ook op het voorkomen/afschalen van zwaardere ondersteuning (extra beroep op jeugdhulp en Wmo ondersteuning) als gevolg van Corona.

Versterken van de Sociale Basis

We hebben in de visie op de Sociale Basis de volgende drie centrale ambities voor de inwoners van Zwolle vastgelegd:

- 1) Inwoners hebben betekenisvolle sociale contacten en daginvulling
- 2) Inwoners zijn vitaal en gezond
- 3) Inwoners hebben gelijke kansen op een zelfredzaam leven.

Vanuit de Hervormingsagenda wordt er ingezet op het versterken van de Sociale Basis rond deze drie ambities. Wij zien dat juist op deze onderdelen er negatieve effecten van Corona zijn die maken dat er hierop extra inzet nodig is:

- 1) Inwoners hebben betekenisvolle sociale contacten en daginvulling.
Wij zien dat als gevolg van de maatregelen, bijvoorbeeld de tijdelijke sluiting van de dagbesteding, fysieke activiteiten in wijkcentra die geen doorgang konden vinden, online onderwijs, minder stagemogelijkheden er een negatief effect is op de mentale gezondheid en een toename van eenzaamheid wordt ervaren bij een deel van onze inwoners. Wij zien dat met name ouderen zich in tijden van Corona pas heel laat aanmelden voor dagbesteding en dan al zo 'slecht' zijn dat ze snel richting Wlz gaan. Vooral mensen met een niet-westerse migratie-achtergrond blijven weg van dagbesteding door angst. Naast ouderen zien wij ook bij jongeren een toename van eenzaamheid en een negatieve invloed op de mentale gezondheid. Daarnaast zien we dat de maatregelen hebben geleid tot een extra druk op mantelzorgers.

2) Inwoners zijn vitaal en gezond

De Corona pandemie heeft invloed gehad op onze psychische en lichamelijke gezondheid en creëert een nieuwe werkelijkheid in de maatschappij. De gevolgen zijn op dit moment nog niet volledig te overzien, naar verwachting is inzet op preventie nodig om een gezonde leefstijl te bevorderen en daarmee een impuls te geven aan de fysieke en mentale gezondheid van onze inwoners.

3) Inwoners hebben gelijke kansen op een zelfredzaam leven.

Mensen met een lage sociaaleconomische status (SES) of een migratieachtergrond zijn dubbel getroffen door de coronapandemie. Niet alleen liepen ze grotere kans op besmetting en overlijden. Ook de Corona maatregelen hebben een grotere impact gehad op alle leefgebieden van deze mensen². Dit heeft negatieve gevolgen voor hun gezondheid.

Ook wij zien dat onze kwetsbare inwoners zijn geraakt zoals bijvoorbeeld nieuwkomers en mensen met armoede en/of schulden. We zien dit specifiek terug bij jongeren met schuldenproblematiek.

Zo zien we dat de achterstand bij statushouders is toegenomen doordat de inburgering als gevolg van bijvoorbeeld uitstellen van taalcursussen is vertraagd.

Daarnaast zijn onze kinderen en jongeren langere tijd uit hun 'normale' context gehaald en is er minder ruimte geweest om deel te nemen aan activiteiten, feestjes en samen leren; "het sociale contact en netwerk".

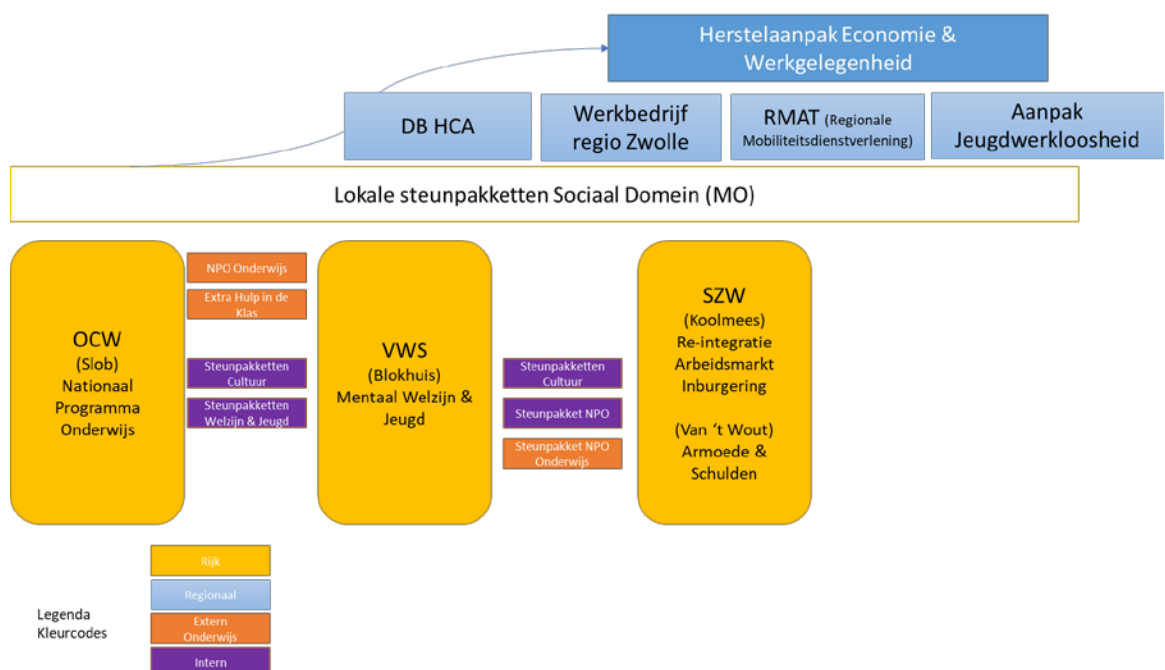
Wij zien het als een belangrijke kans om door de inzet op ontmoeten, mentaal welzijn, gezonde leefstijl en onderwijs extra in te zetten op de negatieve gevolgen van Corona en daarnaast de bestaande sociale infrastructuur, de sociale basis in Zwolle, structureel te versterken.

Veel van de activiteiten van de sociale basis zijn incidenteel gefinancierd. Voorzetting hiervan is juist nu noodzakelijk. Enerzijds specifiek gericht op het tegengaan van de effecten van Corona en aan de andere kant om de gewenste beweging te maken van zware naar lichte vormen van ondersteuning.

² Pharos, *De impact van de maatregelen op sociaaleconomische gezondheidsverschillen*, oktober 2021.

3 Lokale steunpakketten

In 2020 en 2021 heeft het Rijk diverse lokale steunpakketten beschikbaar gesteld aan gemeenten gericht op lokaal perspectief op herstel en innovatie na (ast) Corona. De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft in juli de publicatie “Sociaal Sterker uit de Crisis” gepubliceerd die richting biedt en de samenhang geeft over de grenzen heen vanuit de maatschappelijke opgave. Dit herstelplan hangt samen met Landelijke, Regionale en Lokale inzet vanuit verschillende programma's, zie figuur 1:

Figuur 1 Samenhang steunpakketten Herstel Corona

We vinden het belangrijk om de kansen en inzet van interventies zoveel mogelijk complementair aan elkaar in te zetten vanuit de beschikbare middelen binnen de gemeente in samenwerking met onze maatschappelijke partners en het onderwijs.

Hieronder wordt op hoofdlijnen weergegeven welke beschikbare middelen er zijn, zie tabel 1.

Datum

7 oktober 2021

Titel

Sociaal herstelplan na(ast) corona

Tabel 1 : Totaal overzicht beschikbare middelen in het kader van Corona Compensatie vanuit de Rijksoverheid voor het Sociaal Herstelplan.

Budget	2021	2022	2023	Totaal
Re-integratie deelname Arbeidsmarkt (SZW Koolmeesgelden) ³	313.000			313.000
Schuldenbeleid en bijzondere bijstand 2022 Corona-compensatie		411.000		411.000
Nationaal Programma Onderwijs (OCW)	984.998	1.500.000	750.000	3.234.998
Resterende ruimte aanpak problematiek Jeugd (meicirculaire, incidenteel '21)	1.145.000			1.145.000
Resterende ruimte aanpak problematiek Jeugd (septembercirculaire)	128.000			128.000
Perspectief Jeugd & Jongeren	309.640			309.640
Tegemoetkoming wijkaccommodaties en jeugd- en jongeren organisaties ^[1]	154.929			154.929
Welzijn & Jeugd (Blokhuismiddelen)	966.332			966.332
Aanvullend coronagelden via septembercirculaire	68.599			68.599
Totaal beschikbare middelen	4.070.498	1.911.000	750.000	6.731.498

Proces uitwerking samen met de stad

Bovenstaand wordt een overzicht gegeven van de beschikbaar gestelde middelen. Wij geven per onderdeel een bestedingsvoorstel. Gezamenlijk vormt dit het sociaal herstelplan voor corona dat is ontwikkeld met en voor de stad.

We hebben gekeken naar de behoefte die wij, en onze partners zien in de stad. Daarbij verbinden wij een aanpak van de Coronaproblematiek met onze lange termijn doelstellingen. Hierbij investeren we veel in de sociale basis en gaan we gericht inzetten op het sociaal herstel dat zo hard nodig is.

³ In totaal bedragen de Koolmeesgelden voor gemeente Zwolle € 850.000. Een deel hiervan is reeds besteed derhalve bedragen de beschikbare Koolmeesgelden € 313.000.

^[1] In 2021 heeft de raad € 189.000,- beschikbaar gesteld, van deze middelen is nog € 154.929,- beschikbaar. Deze middelen kunnen worden toegevoegd aan actielijn 1 met een nadere uitwerking in Q4 2021/Q1 2022 in samenwerking met de stad.

Datum
Titel

7 oktober 2021
Sociaal herstelplan na(ast) corona

Een deel van de bestedingsvoorstellen is samen met onze partners ontwikkeld en is complementair aan de middelen die ook onze partners hiervoor hebben ontvangen bijvoorbeeld Nationaal Programma Onderwijs (NPO).

Voor een deel willen we de middelen gebruiken om juist in de komende periode deze gesprekken nog te voeren met de partners in de stad waarbij we de flexibiliteit willen houden om in te kunnen zetten op mogelijk negatieve effecten van corona die pas later zichtbaar worden en nieuwe vragen die op ons afkomen (Herstel met de stad met een omvang van 820.000 euro). Daarover houden we de komende periode intensief contact met partners in de stad en gaan we eind 2021/begin 2022 in gesprek met maatschappelijke partners om invulling te geven aan "Het Herstel met de stad".

SZW: Re-integratie deelname arbeidsmarkt

Rond de zomer van 2021 heeft gemeente Zwolle middels het bestedingsvoorstel Koolmees interventies ingezet om zoveel mogelijk inwoners en ondernemers te ondersteunen bij re-integratie en deelname aan de arbeidsmarkt. Zowel lokaal als regionaal is werk gemaakt van het versterken van de gezamenlijke dienstverlening en van innovatieve samenwerking. Bij de regionale aanpak ligt het accent op de begeleiding van werk naar werk, lokaal op de begeleiding van de groep mensen die toch doorzakt naar werkloosheid en een uitkering ontvangt.

We maken lokaal nieuwe doelgroepen wegwijs door bestaande wegen en online tools, het verstrekken van informatie en advies en door met de succesvolle aanpak "Jouw route" de wijken in te gaan. Verder lichten we het bijstandsbestand door en voeren we extra 'perspectief gesprekken'. We richten ons daarbij ook op het stellen van ontwikkeldoelen, wanneer mensen op meerdere vlakken (leefgebieden) problemen hebben. Ten slotte wordt er gewerkt aan het verbeteren/herontwerpen van een uitvoeringsmodel dat beter aansluit bij het perspectief van de eindgebruiker.

Regionale en lokale actieteamen werken samen met elkaar via verbindingsteams. Doel is om van elkaar te leren en succesvolle ervaringen met elkaar te delen om de dienstverlening blijvend te verbeteren.

Inburgering re-integratie arbeidsmarkt

Veel nieuwkomers hebben tijdens de Covid pandemie geïsoleerd geleefd. Taalscholen waren gesloten en trajecten gericht op sociale en maatschappelijke participatie werden niet of zeer beperkt aangeboden wegens de toen geldende maatregelen. Daardoor bleven veel statushouders thuis en waren niet bezig met integratie en participatie. De reeds behaalde kennis en vaardigheid ten aanzien van taal participatie en integratie namen af in omvang, terwijl dit aspecten zijn die cruciaal zijn om maximaal te kunnen participeren naar vermogen, het liefst door betaalde arbeid.

Binnen de huidige context van de arbeidsmarkt willen we hen (die in staat zijn om te werken) begeleiden naar (reguliere) arbeid en extra ondersteuning aanbieden binnen het lopende project; "Alle Zwollenaren doe(n) mee".

Datum
Titel

7 oktober 2021
Sociaal herstelplan na(ast) corona

Bestedingsvoorstel op hoofdlijnen:

Besteding meerjarig perspectief	2021	2022	2023	2024	Totaal
Inburgering re-integratie arbeidsmarkt Extra taalaanbod nieuwkomers in huidig project "Alle Zwollenaren doe (n) mee"		200.000			200.000
A19. Aanpak statushouders ⁴		113.000			113.000
Totale besteding					313.000

Armoede en Schulden

Er is in elke wijk een spreekuur bij het Sociaal Wijkteam om laagdrempelige ondersteuning te bieden bij financiële vragen. Veel ondersteuningsvragen aan het Sociaal Wijkteam hebben een relatie met schulden (zo'n 80%). De ondersteuning is geïntensiveerd in 5 wijken in samenwerking met Sociaal Raadslieden, Schuldhulpmaatje, Humanitas en WijZ. .

Verder is er een impuls gegeven aan het Lokale Schuldenlab. In een lokaal Schuldenlab werken publieke en private partners samen met als doel zoveel mogelijk mensen schuldenzorgenvrij te krijgen. Veel gemeenten zijn nog zoekende naar een nieuwe aanpak, we benutten elkaars projecten en zien toegevoegde waarde in het collectief schuldregelen. Het doel is een effectievere schulddienstverlening en we realiseren hiermee tegelijkertijd een besparing in de uitvoeringskosten.

Met de TONK en TOZO regelingen hebben we tijdelijk ondersteuning geboden aan inwoners die door de corona crisis en coronamaatregelen in financiële moeilijkheden zijn gekomen. Het kabinet heeft bekend gemaakt per 1 oktober 2021 te stoppen met steunmaatregelen. De beperkende maatregelen zijn grotendeels opgeheven, de economie draait weer volop en de werkloosheid is laag. We beseffen dat de situatie voor sommige Zwollenaren de komende tijd nog moeilijk is. De cultuursector heeft het zwaar. Veel evenementen gaan nog altijd niet door en bedrijven die het bijvoorbeeld moeten hebben van buitenlandse toeristen hebben het nog zwaar. Daarnaast zijn er bedrijven die te maken hebben met een veranderde wereld ten opzicht van begin 2020. Daarom verwachten we dat een klein percentage van de Zwollenaren die nu gebruik maken van de TONK of TOZO5-regeling het zonder (financiële) steun nog niet redt. We willen een helpende hand bieden dat doen we via nazorggesprekken.

Net als voor de Corona-pandemie zijn er verschillende regelingen waar inwoners een beroep op kunnen doen. Zoals bijvoorbeeld de Bijzondere bijstand zelfstandigen, de

⁴ De totale omvang van de aanvraag A19 Aanpak statushouders bedraagt € 1.831.019 over 2022 t/m 2024. Voorgesteld wordt om een gedeelte van deze aanvraag met de koolmeesgelden te bekostigen.

Datum
Titel

7 oktober 2021
Sociaal herstelplan na(ast) corona

Bijzondere bijstand woonkostentoeslag, verschillende minimaregelingen of schulddienstverlening. Tijdens de gesprekken met inwoners worden deze regelingen besproken. De gemeente kijkt ook naar andere mogelijkheden die bijvoorbeeld ketenpartners of de Regio Zwolle Brigade bieden.

Bestedingsvoorstel op hoofdlijnen:

Besteding meerjarig perspectief	2022	2023	2024	2025	Totaal
A25 Op Orde ⁵	70.000				70.000
A26 Vindplaats schulden	91.000	91.000	91.000 ⁶		273.000
A27 Schuldenlab en collectief regelen	32.000				32.000
Totale besteding					375.000

OCW: Nationaal Programma Onderwijs

Het Nationaal Programma Onderwijs is begin 2021 aangekondigd om achterstanden te voorkomen in het Funderend Onderwijs (voorschool, primair onderwijs en voortgezet onderwijs) en het Beroepsonderwijs. Het onderwijs heeft zelf middelen beschikbaar gesteld gekregen en de gemeente heeft eveneens lokale middelen ter beschikking om gezamenlijk in te zetten op de ontwikkeling van kinderen en jongeren in de volgende categorieën, waarbij we als gemeente inzetten op de blauw gearceerde categorieën:

1. Meer onderwijs buiten reguliere tijden; kinderen met achterstanden, die door extra tijdsbesteding weer op niveau komen
2. Ondersteuning van effectieve inzet ; kinderen met achterstanden, die door extra begeleiding weer op niveau komen
3. Bevorderen van Sociaal Emotionele Ontwikkeling; kinderen die in sociaal isolement dreigen te raken
4. Executieve functies; kinderen die meer dan gemiddeld moeite hebben met plannen, organiseren, aandacht verdelen en focus houden.
5. Extra inzet personeel en ondersteuning; organisatie onderwijs
6. Faciliteiten en randvoorwaarden; onderwijsorganisatie
7. Extra hulp in de klas (jongeren in het middelbaar en hoger beroepsonderwijs extra begeleiding bieden).

⁵ De aanvragen voor Op Orde en Vindplaats schulden voor het Najaarsmoment 2021 kunnen bekostigd worden vanuit het beschikbaar gestelde bedrag voor Schuldenbeleid.

⁶ Voorgesteld wordt om een gedeelte van deze structurele aanvraag lopende van 2022 t/m 2027 te financieren met de incidentele extra verkregen rijksmiddelen.

Datum
Titel

7 oktober 2021
Sociaal herstelplan na(ast) corona

Om zoveel mogelijk gelijke kansen te blijven creëren vinden de interventies plaats in de wijk en scholen met het meeste risico op kansenongelijkheid.

We zien in Zwolle bij de voorschool en het primair onderwijs behoefte aan het vergroten van veerkracht door inzet van onder andere weerbaarheidstrainingen, groep functioneren, ondersteuning Kind/Jeugd & Gezin, Taal ondersteuning, Leefstijl en media opvoeding (online leefwereld). In het voorgezet onderwijs is behoefte aan uitbreiding van Jeugd & Gezinswerkers, RMC coördinatie in de OT's (ondersteuningsteam op school), en uitbreiding van Think op School. Think op School is al jaren een succesvol programma wat binnen een aantal scholen en in samenwerking met het onderwijs in Zwolle is ingezet. Het is een maatwerk lessenreeks gericht op sociaal-emotionele ontwikkeling. In de lessen praten leerlingen, onder begeleiding van een vaste vertrouwde THINK-trainer over dingen die iedereen in het leven kan tegen komen. Leerlingen leren van en met elkaar dat je mag vallen en dan ook weer kan opstaan. In samenspraak met docenten, ouders en leerlingen worden thema's aangedragen en behandeld.

Het beroepsonderwijs kiest voornamelijk voor twee actielijnen gericht op sociaal emotionele ontwikkeling en perspectief in ontwikkeling richting de arbeidsmarkt. Lokaal hebben we geen invloed op inzet van interventies in het beroepsonderwijs. Wel hebben we een duurzame relatie opgebouwd waarbij we de inzet met elkaar delen om in totaliteit de integrale samenhang te bewaken en volgen we ook de ontwikkelingen van de Regionale Aanpak Personeelstekorten in het onderwijs.

In kwartaal 4 van 2021 volgt een concrete uitwerking van het Nationaal Programma Onderwijs. Waarbij er ook sprake kan zijn van het 'bundelen' van krachten vanuit diverse gemeentelijke programma's en/of in samenwerking door middel van cofinanciering met het onderwijs op dezelfde interventies in te zetten om de impuls en het effect te vergroten.

Om een duurzaam effect met meerjarig perspectief te borgen is samen met het Funderend Onderwijs en Beroepsonderwijs gewerkt aan een strategische onderwijsagenda 2021-2025. In deze agenda worden de opgaven geborgd en sluiten we aan bij het ontwikkelperspectief van gemeente Zwolle om gelijke ontwikkelkansen te creëren en perspectief in ontwikkeling te bieden. Deze agenda wordt begin 2022 voorgelegd aan College en Raad.

Datum
Titel

7 oktober 2021
Sociaal herstelplan na(ast) corona

Bestedingsvoorstel op hoofdlijnen:

Besteding meerjarig perspectief		2021	2022	2023	Totaal
Voorschool	Taalondersteuning	25.000	50.000	25.000	100.000
Voorschool	Ondersteuning Kind & Gezin	75.000	125.000	125.000	325.000
Voorschool & Primair Onderwijs, hierna PO	Verlengde lesdag/Zomerschool	25.000	50.000	25.000	100.000
PO	Weerbaarheidstrainingen	50.000	125.000	125.000	300.000
Primair Onderwijs & Voortgezet Onderwijs	Impuls Samen voor een stevige basis ⁷ • Ondersteuning Jeugd & Gezin • Uitbreiding Think op School	200.000	600.000	900.000	1.700.000
VO Alle scholen	Uitbreiding Think op School ⁸	50.000	100.000	100.000	250.000
Overall	Projectleiding / Monitoring / Businesscase – doorontwikkeling transformatie ⁹	75.000	75.000	75.000	225.000
Reserveren voor extra inzet over 2021/2022 en 2023		234.998			234.998
Totaal besteding		734.998	1.125.000	1.375.000	3.234.998

Perspectief Jeugd en Jongeren

Dit budget is beschikbaar gesteld in 2020 en 2021 om de dialoog met jongeren te starten, activiteiten te organiseren, extra aandacht te hebben voor jongerenwerk en in te zetten om de mentale weerbaarheid van jongeren te vergroten.

Dit budget kan aanvullend worden ingezet binnen het Nationaal Programma Onderwijs of het nog uit te werken programma met stad "Mentaal Welzijn en Jeugd" (zie pagina 13).

¹ Op basis van rand voorwaardelijke cofinanciering van onderwijs (1/3^e) & gemeente (2/3^e) en in samenwerking met de landelijke Gelijke Kansen Alliantie door middel van een bijdrage van € 100.000,- in 2021

⁸ Op basis van rand voorwaardelijke cofinanciering van onderwijs, zoals in het huidige construct (50%/50%)

⁹ Projectleiding en doorontwikkeling transformatie 0,6fte via Nationaal Programma Onderwijs.

Datum
Titel

7 oktober 2021
Sociaal herstelplan na(ast) corona

Jeugd corona compensatie

Naast deze corona compensatie zijn er diverse budgetten beschikbaar gesteld om de toenemende vraag binnen Jeugdhulp op te vangen. We hebben geconstateerd dat tijdens de coronacrisis de behoefte aan jeugdhulp steeg. Met name bij een deel van de kinderen en jongeren die al een vorm van hulp ontvingen, verergerde de problematiek. Vaker was sprake van depressieve klachten en angst- en eetstoornissen. Daardoor was het noodzakelijk zwaardere hulp in te zetten, zoals Intensive Home Treatment (IHT) of zelfs een opname. Het Sociale Wijk Team heeft in de afgelopen periode ook extra inzet gepleegd op allerlei manieren om de gezinnen in beeld te krijgen en te houden waar zorgen over zijn. Hierin is intensief geschakeld met het onderwijs en jeugdhulpaanbieders.

Bestedingsvoorstel op hoofdlijnen:

Besteding	2021	2022	2023	2024	2025	Totaal
meerjarig perspectief						
A2 HVA Opbouwwerk Travers		130.000	130.000	130.000	130.000	520.000
A1 Formatie afdeling MO- Beleidsadviseur Veiligheid		112.000	112.000	112.000	112.000	448.000
B1. Formatie afdeling MO - Beleidsadviseur Jeugd		112.000	112.000	112.000	112.000	448.000
Onderzoeksrapport Jeugdproblematiek in Zwolle (Beke)	24.375	73.125				97.500
C2 Lokaal Preventieakkoord gezonde leefstijl		25.000 ¹⁰				25.000
Totale besteding	24.375	452.125	354.000	354.000	354.000	1.538.500

Herstel met de stad

Eind 2021/begin 2022 gaan we in gesprek met maatschappelijke partners om invulling te geven aan "Het Herstel met de stad". Hier gaat het over herstel na corona voor kwetsbare groepen.

Daarnaast zijn wij in gesprek over een impuls van de ondersteuning en waardering van onze mantelzorgers. De afgelopen periode is er een extra beroep gedaan op mantelzorgers en wij willen op korte termijn kijken hoe wij de mantelzorgers een extra blijk van waardering kunnen geven (een Corona compliment). Hierover wordt een voorstel voorbereid waarmee uitvoering wordt gegeven aan de motie van de Raad ten aanzien van compensatie Zwolse mantelzorgers.

¹⁰ Voorlopig is door het NTSD besloten om € 25.000 aan te vragen bovenop de rijksmiddelen. Na uitwerking van het plan moet beoordeeld worden of meer en structureel geld nodig is vanaf 2023.

Datum

7 oktober 2021

Titel

Sociaal herstelplan na(ast) corona

Bestedingsvoorstel op hoofdlijnen:

Besteding meerjarig perspectief	2021	2022	2023	2024	2025	Totaal
Reservering Blokhuis middelen (voor inzet met partners in de stad)		205.000	205.000	205.000	205.000	820.000
A2 HVA Vrijwilligers-ondersteuning en versterking sociale netwerken		300.000				300.000
B11. Vitaal en waardig ouder worden		50.000				50.000
Mantelzorg	100.000					100.000
Totale besteding	100.000	555.000	205.000	205.000	205.000	1.270.000

Met dit herstelplan willen wij zo goed mogelijk anticiperen op de gevolgen van de pandemie voor onze inwoners. Hierbij bestaan nog veel onzekerheden die we nu nog niet allemaal kunnen overzien en die de komende periode aan de oppervlakte kunnen komen. Daarom reserveren wij een deel van de middelen (820.000 euro) om in de komende periode in gesprek met de partners in onze stad flexibel in te kunnen spelen om mogelijke problemen op te kunnen lossen (Herstel met de stad).

4 Managementsamenvatting

In deze nota hebben wij aangegeven wat wij de komende periode gaan doen om de negatieve gevolgen van de pandemie terug te dringen met behulp van de hiervoor beschikbaar gestelde landelijke financiering.

Het Rijk heeft extra middelen beschikbaar gesteld tbv incidentele investeringen om de negatieve effecten van corona tegen te gaan. Wij zien hierin kansen om deze extra middelen in te vullen in samenhang met de reeds bestaande lokale inzet en kansen om de beweging van de hervormingsagenda naar de sterke sociale basis van een extra impuls te voorzien. Wij stellen dan ook voor om deze middelen in te zetten op basis van de behoefte die wij zien in onze stad¹¹ en de effecten van Corona, passend binnen en ondersteunend aan de beweging van de hervormingsagenda waarbij we inzetten op de beweging van zware naar lichtere vormen van ondersteuning.

In hoofdstuk 3 is tabel 1 een overzicht gegeven van de beschikbare gestelde middelen in het kader van Corona Compensatie vanuit de Rijksoverheid voor het Sociaal Herstelplan.

Vervolgens is per onderdeel een voorstel gedaan voor de inzet van de beschikbaar gestelde middelen.

Ten aanzien van de beschikbaar gestelde middelen voor 're-integratie deelname arbeidsmarkt' en 'armoede en schulden' doen we een voorstel voor de inzet van deze middelen ten behoeve van extra taalaanbod nieuwkomers, aanpak statushouders en extra inzet 'op orde', 'vindplaats schulden' en 'schuldenlab en collectief regelen'.

Wat betreft het Nationaal Programma Onderwijs (OCW) zijn wij met het onderwijs in gesprek om de middelen die het onderwijs zelf heeft ontvangen en de lokale gemeentelijke middelen gezamenlijk in te zetten op de ontwikkeling van kinderen en jongeren in Zwolle. Op deze manier bundelen wij de krachten vanuit diverse gemeentelijke programma's en/of in samenwerking door middel van cofinanciering met het onderwijs. Wij hebben gezamenlijk met het onderwijs in kaart gebracht wat er nodig is.

Tot slot zijn er middelen beschikbaar gesteld voor Mentaal Welzijn en Jeugd (Blokhuismiddelen). Deze middelen zetten we voor een deel in ten behoeve van het kunnen continueren van initiatieven uit de sociale basis die incidenteel zijn gefinancierd. Voorzetting hiervan is juist nu noodzakelijk enerzijds specifiek gericht op het tegengaan van de effecten van Corona is, en aan de andere kant noodzakelijk om de gewenste beweging te maken van zware naar lichte vormen van ondersteuning. Daarnaast kunnen we nu nog niet helemaal overzien welke effecten Corona op de samenleving heeft en de komende periode naar boven komen. Wij willen een deel van deze

¹¹ De Rijksoverheid biedt in de sociale steunpakketten ten behoeve van het herstel (na) Corona de mogelijkheid om de middelen daar in te zetten waar de lokale situatie erom vraagt.

Datum	7 oktober 2021
Titel	Sociaal herstelplan na(ast) corona

middelen beschikbaar houden om met partners in de stad te kijken, wat er nodig is om de negatieve effecten van Corona tegen te gaan. Het herstelplan met de stad wordt in 2022 gepresenteerd.

Daarnaast komt er op korte termijn een voorstel hoe wij de mantelzorgers een extra blijk van waardering gaan geven.

Datum

7 oktober 2021

Titel

Sociaal herstelplan na(ast) corona

Bijlage 1 Totaal Financieel Overzicht

	2021	2022	2023	2024	2025	Totaal
Extra taalaanbod nieuwkomer		200.000				200.000
Aanpak Statushouders		113.000				113.000
Steunpakket: Re-integratie deelname Arbeidsmarkt (Koolmeesgelden)						-313.000
Op Orde		70.000				70.000
Vindplaats Schulden		91.000	91.000	91.000		273.000
Schuldenlab en collectief regelen		32.000				32.000
Steunpakket schuldenbeleid en bijzondere bijstand 2022						-411.000
Taalondersteuning voorschools		25.000	50.000	25.000		100.000
Ondersteuning Kind & Gezin		75.000	125.000	125.000		325.000
Verlengde lesdag/ zomerschool		25.000	50.000	25.000		100.000
Weerbaarheidstrainingen		50.000	125.000	125.000		300.000
Impuls Samen voor een stevige basis		200.000	600.000	900.000		1.700.000
Uitbreiding Think op School		50.000	100.000	100.000		250.000
Doorontwikkeling transformatie		75.000	75.000	75.000		225.000
Reserveren voor extra inzet		234.998				234.998
Steunpakket: Nationaal Programma Onderwijs						-
Opbouwwerk Travers		130.000	130.000	130.000	130.000	520.000
Beleidsadviseur Veiligheid		112.000	112.000	112.000	112.000	448.000
Beleidsadviseur Jeugd		112.000	112.000	112.000	112.000	448.000
Onderzoeksrapport Jeugdproblematiek	24.375	73.125				97.500
Preventieakkoord gezonde leefstijl		25.000				25.000
Resterende ruimte aanpak problematiek Jeugd (meicirculaire)						-
Resterende ruimte aanpak problematiek Jeugd (septembercirculaire)						-128.000
Steunpakket: Perspectief Jeugd & Jongeren						-309.640
Steunpakket: wijkaccommodaties en jeugd- en jongeren organisaties						-154.929
Versterken Sociale netwerken		300.000				300.000
Vitaal en waardig ouder worden		50.000				50.000
Mantelzorg	100.000					100.000
Steunpakket: Welzijn & Jeugd (Blokhuysgelden)						-966.332
Aanvullend coronagelden via septembercirculaire						-68.599
Totaal investeringsvoorstel	124.375	2.043.123	1.570.000	1.820.000	354.000	5.911.498
Dekking:						
Beschikbare middelen						6.731.498
Resterende middelen						820.000
Beschikbaar houden voor herstel met de stad						-820.000
Totaal nog te besteden						0